

Що таке безпечне освітнє середовище?

Відсутність єдиного визначення поняття «безпека освітнього середовища» зумовлена існуванням різних підходів до розуміння його сутності. Йдеться і про психологічний, і про екологічний, і про інформаційні аспекти цього поняття.

Безпечне освітнє середовище – це стан освітнього середовища, в якому: наявні безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія, що сприяє емоційному благополуччю дитє, педагогів і батьків, відсутні будь-які прояви насильства та є достатні ресурси для їх запобігання, а також дотримано прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника навчально-виховного процесу.

Психотравмуючі ситуації прямо чи опосередковано впливають на фізичне і психічне здоров'я особистості.

До психотравмуючих ситуацій у навчальному процесі освітнього закладу можна віднести:

- * конфлікти у стосунках вихователь – дитина, дитина – дитина, дитина – батьки тощо;
- * проблема адаптації в освітньому середовищі;
- * атмосфера конкуренції між однолітками;
- * надмірна вимогливість вихователів та/або батьків тощо.

Орієнтовний перелік тем з протидії булінгу:

цькування у садочку: як лікувати групу від булінгу; особливості підтримки дітей і їхніх сімей у ситуації домашнього насильства; законодавство з питань протидії насильству над дітьми; як уникати конфліктів з однолітками; педагогіка партнерства; як подолати агресію дітей; як згуртувати/здружити колектив; майстерність педагогічного спілкування; безпечне освітнє середовище; принципи захисту особистих даних дітей, їх зображень.

Булінг (цькування) — діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Що таке КБОС?

КБОС – це документ закладу освіти, який повинен регулювати всі напрями діяльності закладу щодо порушень прав особистості на безпеку, а також питання її підтримки та втручання в ситуації, коли може виникати загроза її життю, здоров'ю та благополуччю.

КБОС передбачає визначення критеріїв фізичної, психологічної, соціальної, інформаційної безпеки дітей, відповідно до яких розробляються конкретні дії, чітко визначаються заходи, процедури, які допоможуть учасникам освітнього процесу у випадках виявлення ризиків і загроз

Проте слід зауважити, що жодний заклад не може запровадити одночасно всі правила, тому дуже важливо розробити план із зазначенням пріоритетів і строків виконання. План має бути реалістичним і пристосованим до особливостей кожного окремого закладу

Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №430 Шевченківського району Харківської міської ради»

**Протидія булінгу.
Порадник вихователям**

**автор-укладач
практичний психолог
Колеснік Н.М.**

Безпека – це процес, а не результат.

Брюс Шнайєр

Для дітей несприятливі впливи середовища виявляються, насамперед, у вигляді складних ситуацій у міжособистісному спілкуванні (конфліктів з батьками, друзями, вчителями, непорозумінні з оточуючими тощо), проявах психологічного та емоційного насильства (ігноруванні, приниженні, погрозах, недоброчливому ставленні тощо), дії несприятливих факторів, пов'язаних з процесом навчання.

Для того, щоб унеможливити насильство та створити безпечне освітнє середовище, кожен учасник навчально-виховного процесу повинен мати уявлення не тільки про те, що вважається насильством, але й про те, як мінімізувати ризики та небезпеки, і в результаті, створити умови для внутрішньої безпеки та безпеки референтного докілья. А це стає можливим лише завдяки спільній цілеспрямованій діяльності усіх учасників освітнього середовища

СТРАТЕГІЯ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ

Головним правилом для всіх дій працівників закладу є необхідність діяти в найкращих інтересах дитини. Кожний працівник повинен ставитися до дітей з повагою та враховувати їхні потреби. Використання працівником будь-якої форми насильства проти дитини є неприйнятним. Для досягнення цього працівники закладу повинні діяти відповідно до чинного законодавства та внутрішніх правил закладу в межах своїх повноважень.

Обов'язки педагогів

повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно учасників освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

Права педагогів

захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

Найчастіше жертвами насильства стають: діти, які мають фізичні недоліки, особливості зовнішності та (або) поведінки, низький інтелект і труднощі в навчанні, страждають від хвороб, відчувають страх перед садком, мають погані соціальні навички або не мають досвіду життя в колективі (так звані «домашні діти») тощо.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є: систематичність (повторюваність) діяння; наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності); дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого